

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

พระประจำวันพุธ (กลางคืน)

พระประจำวันพุธ (กลางคืน) เป็นพระพุทธรูปปางประทับนั่งบนก้อนหินย่อม ๆ ทรงห้อยพระบาททั้งสองลงมา ทอดพระพาหาทั้งสองวางบนพระเพลา หงายพระหัตถ์ขวา เป็นกิริยาทรงรับหม้อน้ำจากข้างปารีไลยกะ ส่วนพระหัตถ์ซ้ายคว่ำลง หมายถึงการที่ยังไม่ทรงรับรวงผึ้งจากลิงตัวหนึ่ง ซึ่งนำเข้าไปถวาย เพราะยังมีตัวผึ้งตัวอ่อน ๆ อยู่ในรังเป็นจำนวนมาก พระพุทธรูปลักษณะนี้ ท่านเรียกว่าพระพุทธรูปปางราหู หรือปางป่าเรไลยก์ (คำว่า ป่าเรไลยก์ เป็นชื่อของป่าและเป็นชื่อของช่างใหญ่ ออกมาจากคำว่า ปารีเลยยกะ ใช้แบบไทย ๆ ว่า ป่าเรไลยก์) ไทยเราชอบพูดให้มันง่าย ๆ จึงเต็มไม้แอกที่ ปา... เป็น ปา.. แล้วยังเอาสระ อี ที่ ริ เป็น เอ เป็น ป่าเรไลยก์ไปเลย

สาเหตุที่เกิดพระพุทธรูปปางราหูนี้ตำนานมีอยู่ว่า เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้ายังทรงมีพระชนมอยู่ประทับอยู่ ณ พระวิหารเชตวัน พระสองพระองค์คือพระวินัยธร กับพวกพระธรรมกถึกทะเลาะกันเรื่องน้ำชำระสุขา จนแตกความสามัคคีต่างฝ่ายต่างไม่ยอมลงกันจนเรื่องรู้ไปถึงพระพุทธเจ้า จึงทรงรับสั่งให้พระเลิกทะเลาะกันแต่ไม่เป็นผล จึงทรงใช้อุบายลงโทษพระเหล่านั้นให้ได้สำนึกตัว โดยเสด็จหนีออกจากพระเชตวันวิหารกรุงสาวัตถี เข้าไปจำพรรษาอยู่ที่ราวป่าปารีไลยกะ มีช่างใหญ่นายโหลงชื่อ ปารีไลยกะ ปฏิบัติวัดตากถวาย

ต่อมาเมื่อประชาชนชาวเมืองโกสัมพีพากันมาวัด ไม่เห็นพระพุทธเจ้าจึงถามพระพวกนั้นดู ได้ทราบที่พระพุทธเจ้าเสด็จเข้าไปจำพรรษาที่ป่าปารีไลยกะ เพราะเหตุที่ห้ามพวกตนไม่ให้ทะเลาะกันไม่ฟัง เมื่อชาวเมืองโกสัมพีได้ฟังเช่นนั้นก็ไม่พอใจพระเหล่านั้น เลิกนับถือ เลิกใส่บาตรให้ฉัน เลิกกราบไหว้ตัดการช่วยเหลือทุกอย่าง ไม่นานก็สำนึกตัวได้ เพราะอดอาหารไม่มีแรงจะทะเลาะกันได้ จึงพากันไปหาโยม เพื่อให้คืนดีตั้งเก่า แต่โยมไม่เล่นด้วย บอกว่าถ้าจะให้เหมือนเดิมต้องไปขอขมาพระพุทธเจ้าก่อน

เลยต้องหิวโหยต่อไปจนกว่าจะออกพรรษา จึงจะไปหาพระพุทเจ้าได้ พอออกพรรษาแล้ว พระพุทเจ้าก็ได้รับนิมนต์ให้เสด็จกลับพระเชตวัน พระเหล่านั้นจึงได้พากันไปขอขมาพระพุทเจ้าสำเร็จ

การที่ท่านโหราจารย์ แยกวันพุธกลางคืน เพิ่มเป็นราหูเข้ามา ก็คงจะมีเหตุผลทางวิชาการอยู่มาก ท่านว่าคนเราถ้าราหูเข้าแล้ว มักจะประสบความทุกข์ยากนานาประการตัวอย่างพระชาวเมืองโกสัมพี ถึงกับต้องอดข้าวหิวโหย เสื่อมความนับถือของผู้คน พระพุทเจ้าของเราที่ต้องพเนจรไปอยู่ป่า ชาวประชา ก็ไม่ได้ทำบุญฟังเทศน์จากพระพุทเจ้าเป็นความมีดมนในชีวิตอย่างหนึ่ง ความเชื่อถือของคนสมัยก่อน เห็นพระจันทร์พระอาทิตย์เกิดอะไรมาบดบัง ก็เรียกว่าราหูอมจันทร์ ราหูอมอาทิตย์ แล้วก็เกิดความไม่สบายใจว่าอาจจะมีอาเพศอะไรเกิดขึ้นกับบ้านเมือง นั้นเป็นความเชื่อถือ

ดังนั้นผู้ที่เกิดวันพุธตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น. ไปจนกว่าจะถึงเวลารุ่งสว่างประมาณ ๐๖.๐๐ น. ของวันใหม่ถือว่าเป็นเกิดวันพุธกลางคืน คือวันราหู โหราจารย์ท่านแนะนำให้มีพระปางปาเรไลยก์ ไว้สักการบูชา และให้สวดมนต์ว่า

๑. กิณนุ สันตะระมาโน วะ ราหู จันทั้ง ปะมฺญจะสี

สังวิคคะรูปุ อาคัมมะ กิณนุ ภิโต วะ ติฏฐะสีติ ฯ

สัตตะธา เม ณะเล มุทธา ซีวันโต ณะ สุขัง ณะ

พุทเธคาถาภิกิโตมะหิ โน จะ มุญเจยยะ จันทิมันติ ฯ

๒. กิณนุ สันตะระมาโน วะ ราหู สุริยัง ปะมฺญจะสี

สังวิคคะรูปุ อาคัมมะ กิณนุ ภิโต วะ ติฏฐะสีติ ฯ

สัตตะธา เม ณะเล มุทธา ซีวันโต ณะ สุขัง ณะ

พุทเธคาถาภิกิโตมะหิ โน จะ มุญเจยยะ จันทิมันติ ฯ

หมายเลข ๑ สวดตอนกลางคืน หมายเลข ๒ สวดตอนกลางวัน ครั้งละ ๑๒ จบ เท่ากับกำลังวันราหู จะปลอดภัยสุขสวัสดิ์ พิพัฒน์มงคลแล

พระพุทธรูปปางป่าเรไลยก์

ที่มา : หนังสือช่อคูณ ฉบับที่ ๗ เดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๒๘ จัดทำโดย กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ